

دانشگاه شهید بهشتی
دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی

شماره ۲۱

فصلنامه

روان‌شناسی کاربردی

سال ششم - شماره ۱ (۲۱) بهار ۱۳۹۱

۷۶

- نقش واسطه‌ای مکانیسم‌های دفاعی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و ناگویی هیجانی
محمدعلی بشارت..... ۲۲- ۷
- مقایسه توجه انتخابی و انتقالی کودکان و نوجوانان دچار لکنت رشدی و همتایان سالم
هاجر بهرامی، وحید نجاتی و حمیدرضا پوراعتماد..... ۳۵- ۲۳
- ویژگی‌های روان‌سنجی آزمایه رایانه‌ای شباهت‌ها برای سنجش سوگیری زود قضاوت کردن
بیماران دچار اسکیزوفرنی
زهرا صفاریان و محمدعلی گودرزی..... ۵۲- ۳۶
- رابطه سبک‌های یادگیری و خودکارآمدی دانشجویان گروه‌های تحصیلی
معصومه غیبی، محبوبه عارفی و عصمت دانش..... ۶۹- ۵۳
- ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس چندبعدی اضطراب کودکان
علی مشهدی، رضا سلطانی شال، فاطمه میردورقی و بتول بهرامی..... ۸۷- ۷۰
- نقش دلبستگی به والدین در پیشرفت تحصیلی با واسطه‌گری خودکارآمدی
مینا مهبود و محبوبه فولادچنگ..... ۱۰۲- ۸۸
- رابطه خودپنداره تحصیلی، هیجان‌های تحصیلی مثبت و منفی با یادگیری خودگردان
فریبرز نیکدل، پروین کدیور، ولی‌اله فرزاد، مهدی عربزاده و جواد کاووسیان..... ۱۱۹- ۱۰۳

دارای رتبه علمی - پژوهشی از کمیسیون نشریات علمی کشور

شاپا: ۴۳۳۱-۲۰۰۸

نقش واسطه‌ای مکانیسم‌های دفاعی در رابطه بین سبک‌های دل‌بستگی و ناگویی هیجانی*

محمدعلی بشارت^۱

دریافت مقاله: ۹۰/۳/۱۲؛ دریافت نسخه نهایی: ۹۱/۳/۳۱؛ پذیرش مقاله: ۹۱/۴/۴

چکیده

هدف: هدف پژوهش تعیین نقش واسطه‌ای مکانیسم‌های دفاعی در رابطه بین سبک‌های دل‌بستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا با ناگویی هیجانی بود. **روش:** روش پژوهش همبستگی و جامعه آماری شامل زنان و مردان ۲۰ تا ۵۵ ساله ساکن شهر تهران، به تعداد تقریبی چهار میلیون نفر بود که از میان آن‌ها ۳۱۴ مرد و ۳۶۲ زن به صورت داوطلب انتخاب و پرسشنامه سبک‌های دفاعی اندروز، سینگ و بوند (۱۹۹۳)، مقیاس دل‌بستگی بزرگسال هازن و شیور (۱۹۸۷) و مقیاس ناگویی هیجانی تورنتو بگی، پارکر و تیلور (۱۹۹۴) توسط آن‌ها تکمیل شد. تحلیل داده‌ها با محاسبه ضرایب همبستگی و تحلیل رگرسیون انجام شد. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد رابطه بین ناگویی هیجانی با سبک دل‌بستگی ایمن منفی و با سبک‌های دل‌بستگی اجتنابی و دوسوگرا مثبت است و مکانیسم‌های دفاعی در رابطه بین سبک‌های دل‌بستگی و ناگویی هیجانی تأثیر واسطه‌ای دارد. سبک‌های دل‌بستگی ایمن و ناایمن از طریق مکانیسم‌های دفاعی رشدیافته، روان‌آورده و رشدنیافته در دو جهت متضاد تغییرات مربوط به ناگویی هیجانی را پیش‌بینی می‌کند. **نتیجه‌گیری:** تأثیر واسطه‌ای مکانیسم‌های دفاعی در رابطه بین سبک‌های دل‌بستگی و ناگویی هیجانی جزئی است. مکانیسم‌های دفاعی میزان تأثیر سبک‌های دل‌بستگی بر ناگویی هیجانی را کاهش می‌دهد اما این تأثیر کامل نیست، یعنی رابطه سبک‌های دل‌بستگی و ناگویی هیجانی همچنان معنادار باقی می‌ماند. لذا به منظور بازسازی فرایندهای تنظیم هیجان، علاوه بر تقویت ویژگی‌های ایمنی‌بخش دل‌بستگی، لازم است زمینه‌های به‌کارگیری مکانیسم‌های دفاعی رشدیافته نیز فراهم شود.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های دل‌بستگی، مکانیسم‌های دفاعی، ناگویی هیجانی، نقش واسطه‌ای

* این پژوهش با حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه تهران انجام شده است.

Email: besharat@ut.ac.ir

۱. استاد دانشگاه تهران